

навчального процесу і надання реальної допомоги викладачам, велику роль відіграють методичні конференції, що стосуються питань роботи з іноземними студентами, що проводяться на базі ВУЗів, що мають багатий досвід такої роботи.

УДК 378:54–004

Ірина Назарко

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ХІМІЇ ІНОЗЕМНИМ СЛУХАЧАМ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ

Iryna Nazarko

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

USE OF THE CONTROLLED FROM DISTANCE STUDIES IN CHEMISTRY TEACHING TO FOREIGN LISTENERS OF PREPARATION DEPARTMENT

Протягом останніх років в українських вишах спостерігається тенденція до зниження контингенту іноземних студентів. В сучасних умовах постійної глобалізації інформаційного простору перед українськими університетами постає завдання щодо реформування своєї інформаційної інфраструктури для конкуренції на ринку освітніх послуг. Це вимагає постійного пошуку нових шляхів підвищення якості освіти та креативних підходів до професійної підготовки студентів.

Підготовче відділення для іноземних слухачів (ПВ) - це перший етап в опануванні базою знань, умінь і навичок у сфері майбутньої професії. Тому перед викладачами підготовчого відділення стоїть важливе завдання - підвищення рівня знань майбутніх студентів та ефективності навчально-виховного процесу загалом. Навчання на ПВ - це складний, короткотривалий, творчий процес, який залежить від багатьох чинників, зокрема:

- вихідного рівня підготовки здобувачів;
- відмінностей у змісті шкільних програм різних країн;
- несформованості мотивації до навчання;
- здатності засвоювати інформацію на нерідній мові та ін.

Курс "Хімія" на підготовчому відділенні є теоретичною основою для вивчення відповідних дисциплін за програмами вищих навчальних закладів технічного, медичного, аграрного та інших профілів, які обиратимуть майбутні

студенти. Тому основна мета викладання дисципліни "Хімія" на ПВ - підготувати іноземних слухачів до навчання у вищих навчальних закладах України. Зміст навчання хімії на підготовчому відділенні передбачає:

- систематизацію та корегування раніше отриманих знань з хімії для ліквідації прогалин шкільної освіти;
- поглиблення знань з хімії для покращення розуміння та вивчення спеціалізованих дисциплін у вишах;
- вивчення української хімічної термінології та "мови хімії" для повноцінного навчання у загальному потоці з українськими студентами.

Навчальний план вивчення курсу "Хімія" на підготовчому відділенні Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя передбачає проведення лекційних, практичних і лабораторних занять. Сьогодні для їх проведення існує великий вибір інформаційних технологій: он-лайн курси, відеоконференції, віртуальні експерименти тощо. Інформаційні технології здатні організувати гнучке управління діяльністю, активізувати, індивідуалізувати та диференціювати навчальний процес. Вони активно застосовуються для передачі інформації і забезпечення взаємодії викладач-студент в сучасних системах дистанційної освіти.

Ефективність дистанційного навчання базується на самостійному регулюванні слухачем об'єму, темпу, часу і місця засвоєння матеріалу. Це дає змогу навчатись в іншому місті (країні) і паралельно працювати. Окрім того, заміна аудиторної дошки, конспектів лекцій, підручників на відповідні електронні ресурси та нові методи навчання надає цій формі самоосвіти додаткові переваги над іншими формами. Кінцевий позитивний результат дистанційного навчання буде залежати від регулярності та послідовності виконання слухачем завдань та інструкцій викладача.

Однак, у роботі з іноземцями необхідно враховувати специфічні вимоги до використання методів підвищення мотивації слухачів, формування структури курсу, його наповнення і форм проведення занять. Дистанційний курс повинен бути добре спланований і структурований по модульній системі: теоретичний матеріал повинен чергуватись з практичними та лабораторними заняттями і різноманітними елементами контролю.

Досвід роботи автора показує, що для іноземних слухачів підготовчого відділення викладання курсу «Хімія» ускладнюється різним вихідним рівнем їх підготовки з хімії та різною засвоюваністю інформації українською мовою. Вони не достатньо володіють хімічною термінологією, мають певний мовний бар'єр і це створює складності під час сприйняття ними навчального матеріалу на слух. Особливо гостро дана проблема відчувається на лекціях, що не дозволяє слухачам сприймати лекційний матеріал у його традиційному викладі.

Для підвищення якості та полегшення засвоєння предмету іноземними слухачами нами пропонуються конспекти лекцій та лабораторні роботи з використанням англійської термінології у дистанційній формі. Це дозволяє студентам частково конспектувати лекції, а тому більше зосередитись на

поясненні лектора; приходити на заняття з оформленими лабораторними роботами, а тому більше часу приділяти на проведення дослідів. Адже суттєвим недоліком дистанційної форми освіти є неможливість дистанційно отримати практичні навички.

Багаторічний досвід роботи з іноземними слухачами підготовчого відділення засвідчив, що використання дистанційного курсу з хімії підвищує якість їх підготовки. Отже, щоб український ринок освітніх послуг був конкурентним потрібно зробити привабливим дистанційне навчання: можливість цілодобового доступу до навчальних матеріалів, он-лайн лекції, цікаві завдання, консультації викладачів, віртуальні досліди, електронні словники, віртуальні презентації тощо.